

ชื่อวิทยานิพนธ์ : หลักธรรมสำหรับผู้บริหารในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย

ผู้วิจัย : พระมหาสหาย กนตรมโม (จำปาแก้ว)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สมาน งามสนิท B.A, M.A, Ph.D. (Pub. Admin.)

ผศ.ชัชชัย ไชยสา

BA, MA, (Pol.sc.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง หลักธรรมสำหรับผู้บริหารในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย มีวัตถุประสงค์
๑) เพื่อศึกษาหลักธรรมสำหรับผู้บริหารในพระสุตตันตปิฎกอังคุตตรนิกาย ๒) เพื่อรวบรวมหลักธรรม
สำหรับผู้บริหารให้เป็นระบบหมวดหมู่ ๓) เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้บริหารได้

วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ในที่นี้ จะวิจัยเฉพาะ
คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา เป็นปฐมภูมิและมีคัมภีร์อื่นๆ เป็นทุติยภูมิ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้
๑) ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากพระไตรปิฎก ว่าด้วยหมวดพระสูตรคือ พระสุตตันตปิฎกอัง
คุตตรนิกาย ทั้งหมด เริ่มตั้งแต่ เอกนิบาต หมวด ๑ จนถึง เอกาทสกนิบาต หมวดที่ ๑๑ ตั้งแต่หมวด
๑ ถึง หมวดที่ ๑๑ นี้ มีหัวข้อธรรมอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารและในพระไตรปิฎกนี้มีอธิบาย
หลักธรรมแต่ละหัวข้อนั้นว่าอย่างไร ๒) ศึกษาจากคัมภีร์อรรถกถา ว่าด้วย มโนรลปุณณิ ศึกษาว่า ใน
อรรถกถา มโนรลปุณณิ นี้ มีการอธิบายความหมายหลักธรรมสำหรับผู้บริหารในพระสุตตันตปิฎกอัง
คุตตรนิกายนี้ทั้งโดยย่อและพิศดารว่าอย่างไร ๓) ศึกษาจากตำราวิชาการทั่วไป คือ ศึกษาว่า มีตำรา
ใดบ้างที่กล่าวถึงหลักธรรมของผู้บริหารที่ปรากฏในพระสุตตันตปิฎกอังคุตตรนิกายนี้ ท่านมีความเห็น
ความเข้าใจ และมีการอธิบายว่าอย่างไร

ผลการวิจัย พบว่ามีหลักธรรมที่น่าสนใจนำมาประยุกต์ปรับใช้กับการบริหารมีอยู่จำนวน ๖๐
หัวข้อธรรมด้วยกัน ทั้ง ๖๐ ข้อนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาจากพระไตรปิฎก อังคุตตรนิกาย เล่มที่ ๑-๔ คือ
ตั้งแต่ ทุกนิบาต-ทสกนิบาต ส่วน เอกนิบาต นวกนิบาตและเอกาทสกนิบาตนั้นไม่พบหัวข้อธรรมที่
เหมาะสมกับการบริหารจึงไม่นำมาพิจารณา ณ ที่นี้ หลักธรรมทั้ง ๖๐ ข้อนั้น ผู้วิจัยได้นำมาใส่ไว้ใน
ภาคผนวกตอนที่ ๑ และได้คัดเลือกหัวข้อธรรมที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำกันหรือซ้ำกันน้อยมาศึกษาวิเคราะห์อีก
ครั้ง เพื่อให้ได้หลักธรรมที่เหมาะสมแก่การนำไปประยุกต์ปรับใช้กับการบริหาร เมื่อผู้วิจัย ได้พิจารณา
ดูแล้วพบว่า หลักธรรมที่เหมาะสมแก่การนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารมีอยู่ทั้งหมด ๑๘

หลักธรรมด้วยกัน อันได้แก่ ธรรมคัมภีร์ครองโลก ๒ บุคคลหาได้ยาก ๒ ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฐิ ๒
 ปฏิสันถาร ๒ ธรรม ๒ อย่าง ธรรมอันให้งาม ๒ ธรรมมีอุปการะมาก ๒ สุขจิต ๓ องค์ของพ่อค้า ๓
 อธิปไตย ๓ อคติ ๔ สังคหัตถ์ ๔ ปธาน ๔ พละ ๔ วุฒิ ๔ พละ ๕ ธรรมเป็นเหตุเจริญ ๕ สัมปยุต
 ธรรม ๗